

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ให้มีประสิทธิภาพที่สูงยิ่งขึ้น

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กระบวนการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง

ผลการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกือบจะครบวงจรของกระบวนการนโยบาย กล่าวคือ เริ่มจากการจัดเวทีประชาคมในตำบลแล้วนำความคิดเห็นของประชาชนไปกำหนดเป็นเป้าหมายและยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากนั้นมีการทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง และจัดสรรงบประมาณสนับสนุน รวมทั้งใช้หลัก ธรรมภิบาลในการบริหารนโยบาย กระบวนการดำเนินนโยบายที่ยังไม่ได้ดำเนินการคือ การติดตามและประเมินผลนโยบาย

5.1.2 ประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งในระดับค่อนข้างสูง เนื่องจาก

ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดและดำเนินนโยบายตั้งแต่ต้น ประกอบกับการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนภายในชุมชนในด้านการประชาสัมพันธ์ ทำให้ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเป็นที่รู้จักของผู้คนอย่างอย่างรวดเร็ว ทั้งการเดินทางที่สะดวกสบาย ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก จึงทำให้มีผู้คนจำนวนมากให้ความสนใจมาเที่ยวชม จับจ่ายซื้อของภายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง จนเกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจภายในชุมชน

ประสิทธิผลของนโยบาย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) รายได้ของผู้ประกอบการ 2) ความมั่นคงของอาชีพ 3) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน 5) การศึกษา / ศาสนา / ศิลปวัฒนธรรม 6) ความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.887 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า หลังจากมีตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เกิดการหลั่งไหลเข้ามาของผู้คนจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบในด้านลบ คือ เกิดคดคิดชิงวิ่งราวในชุมชน ทำให้เกิดปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ย 4.17)

นอกจากผลการศึกษาเชิงปริมาณดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการร้านค้า ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกับการศึกษาเชิงปริมาณ ประชากรส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งรายได้ที่มั่นคงและความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว และเกิดกิจกรรมยามว่างในครอบครัว และประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสามารถดำเนินชีวิตโดยพึ่งพาธรรมชาติและดูแลธรรมชาติไปพร้อมๆกันได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งเกิดจากกระบวนการนโยบาย ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งได้เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายรวมถึงการบริหารนโยบาย ด้วยความเข้าใจในบริบทของชุมชน และนำหลักธรรมาภิบาล คือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า และ หลักคุณธรรม มาใช้ในการบริหารงาน ทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุด อีกทั้งประชาชนต่างให้ความร่วมมือและสนับสนุนนโยบายการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งอย่างเต็มที่ ผลงานวิจัยดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการกำหนดนโยบายที่ถูกต้องและสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยาวัฒน์ โลหะพูนตระกูล (2551) พบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง เพื่อแก้ไขปัญหา

ของชุมชนเรื่องผลผลิตไม่มีที่จำหน่าย สินค้าราคาตกต่ำ และหลังจากมีแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้งแล้ว สามารถแก้ไขปัญหาก็แก่ชุมชนในเรื่องผลผลิตทางการเกษตรได้ เพราะมีการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้การพัฒนาประสบความสำเร็จ คือ ปัจจัยภายนอกซึ่งได้แก่กระแสการส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ของภาครัฐ ที่สร้างความต้องการในการท่องเที่ยวของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น ทำให้เกิดกระแสการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นมากขึ้น และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ในด้านของ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ภายใต้ หลักธรรมาภิบาล สิ่งหนึ่งที่สำคัญและขาดไม่ได้ คือ หลักความรับผิดชอบของผู้นำ พบว่าผู้นำในทุกระดับ นับตั้งแต่ นายขกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัด เจ้าหน้าที่ กรรมการตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ผู้ใหญ่บ้าน ต่างมีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ จึงเกิด “ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง” และเกิดการมีส่วนร่วมในภาครัฐและประชาชนที่เข้มแข็งและเป็นหนึ่งเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ อ่องเอี่ยม (2550) ซึ่งพบว่า ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเกิดจากแนวคิดของผู้นำท้องถิ่น โดยได้มีการโน้มน้าวให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้งมีการจัดให้ชุมชนเข้าร่วมประชุม พูดคุยถึงปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อชุมชน ซึ่งชุมชนยังต้องอาศัยบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการลงทุน และการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญที่จะต้องควบคู่ไปกับการสอบถามถึงความต้องการของชุมชนและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

ในด้านของ การอนุรักษ์ธรรมชาติ จากการศึกษา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความตระหนักต่อความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชน อีกทั้งยังมีส่วนในการช่วยกันรณรงค์และรักษาแม่น้ำลำคลองภายในชุมชน เพราะประชาชนเข้าใจเป็นอย่างดีว่า ไม่มีแม่น้ำลำคลอง ไม่มีป่าไม้ ไม่มีธรรมชาติ ผู้คนก็ไม่มีอาชีพ ไม่มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทุกวันนี้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิด การท่องเที่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งเป็นแนวคิดที่พยายามสร้างความสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กล่าวคือ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายได้พยายามผสมผสานเรื่องของการอนุรักษ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยการใช้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์ให้เป็นแหล่งพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับการสงวนรักษาระบบนิเวศตามธรรมชาติ โดยส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ ด้วยความเชื่อที่ว่า การท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ จะเป็นทางเลือกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้มีการจ้างงานและสร้างรายได้จำนวนมากทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้แก่ราษฎรในชนบทให้ตระหนักถึงความสำคัญและช่วยสนับสนุนการสงวนรักษาพื้นที่อนุรักษ์และ

ทรัพยากรธรรมชาติ โดยสรุปแล้ว ประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ได้นำเอาความโดดเด่นของวิถีการดำเนินชีวิต ธรรมชาติในชุมชนและวัฒนธรรม สร้างเป็นจุดขายทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างงานที่มั่นคงภายในชุมชน ควบคู่ไปกับการสงวนรักษาธรรมชาติ ด้วยการรู้จักนำจุดเด่นของชุมชนมาใช้ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของตำบลบางน้ำผึ้งประกอบอาชีพในชุมชนของตนเอง และมีอาชีพที่มั่นคงภายใต้พระราชดำริของพระเจ้าอยู่หัว คือ ดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับผลการศึกษาที่ พบว่า ประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งได้สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ รายได้ของผู้ประกอบการ ความมั่นคงของอาชีพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน การศึกษา/ศาสนา/ศิลปวัฒนธรรม และความสัมพันธ์อันดีของครอบครัว นั้นมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งทำให้เกิดกระบวนการศึกษา ในรูปแบบใหม่ที่ไม่มีในชั้นเรียนหรือในหนังสือเรียน คือ เรียกว่า การศึกษาจากชีวิตจริง ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในชุมชน มีปราชญ์ชาวบ้านให้ความรู้กับลูกหลานในชุมชนและนักท่องเที่ยว มีการอบรมให้เด็กได้ใช้สิ่งที่เรียนมาจากห้องเรียนมาใช้ในการดำเนินชีวิตจริง สอนให้เด็กกล้าแสดงออก และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การศึกษายังขยายมุมมองกว้างไปไม่เพียงแต่เด็กเท่านั้น ผู้ปกครอง และประชาชน ผู้ประกอบการและผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ก็ต้องศึกษา เรียนรู้ แนวทางความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้ก้าวทันต่อความก้าวหน้าของสภาพสังคมในปัจจุบัน เพื่อรองรับและเป็นเกราะป้องกันกัน การกลืนกลายของสังคมและความทันสมัยที่มาพร้อมกับความเจริญของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นภายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ ของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิด ของ The Common Wealth Department of Tourism (อ้างถึงใน สมชัย เบญจชย. 2546 : 2) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การท่องเที่ยว ธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระ ด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน” ดังนั้น ชุมชนต้องรู้จักตนเอง ต้องเข้าใจสภาพของชุมชน เพื่อการรักษา ธรรมชาติ และอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน จากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของนโยบาย ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ได้สร้างกระบวนการศึกษา ที่ไม่มีที่สิ้นสุด สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ยังมีส่วนผลักดัน ให้คุณภาพของการศึกษาได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ ที่ผลักดันให้ประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งทุกคนต้องเรียนรู้อยู่ทุกวัน เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองทั้ง ความรู้ ทางสังคม ความรู้ทางเศรษฐกิจ และความรู้ที่จะเท่าทันต่อความทันสมัยที่จะเข้ามาพร้อมกับ

นักท่องเที่ยวนั้น อาจจะต้องใช้เวลา เพื่อสะสมประสบการณ์ และพัฒนาไปสู่องค์ความรู้ ที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชนในอนาคตต่อไป

ส่วนผลการศึกษาที่พบว่าประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม โดยได้สร้างกิจกรรมที่ดีขึ้นภายในครอบครัว ทำให้สมาชิกภายในครอบครัวได้อยู่พร้อม หน้าพร้อมตากัน ผ่านทางการค้าขายภายในตลาดน้ำ โดยในวันหยุด ลูกหลานต่างช่วยกันนำสินค้า มาขายในตลาดน้ำ เด็กจึงมีกิจกรรมและรายได้พิเศษไปพร้อมๆกัน อีกทั้งยังสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างครอบครัว ระหว่างชุมชน ให้มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น นโยบายส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างกิจกรรมและ ความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ แนวคิด คุณภาพชีวิตด้านครอบครัว กล่าวถึง การที่ประชาชนมีครอบครัวที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับ ความผูกพัน การช่วยเหลือและความรับผิดชอบต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ทั้งในด้านจิตใจ และวัตถุ จึงกล่าวได้ว่า นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล บางน้ำผึ้ง มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้มีเวลาในการทำกิจกรรมภายใน ครอบครัว อีกทั้งมีรายได้เข้ามาในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นเด็ก คนว่างงาน ผู้เกษียณอายุราชการ ผู้สูงอายุ ต่างมีกิจกรรมทำร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว

นอกจากการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจของตลาดน้ำบางน้ำผึ้งที่ช่วยให้ประชาชน ได้เพิ่ม รายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น สิ่งที่เป็นผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวตลาดน้ำ บางน้ำผึ้ง ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า หลังจากมีตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเกิดขึ้น จึงวังราวในชุมชน ทำให้เกิดปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ย 4.17) ซึ่งเป็นผลกระทบในทางด้านลบ ด้วยเหตุนี้เอง องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งต้องตระหนัก และเฝ้าระวังและหาแนวทางในการป้องกันและปราบปรามให้เคร่งครัดมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า เมื่อเศรษฐกิจและความเจริญได้สืบคลานเข้าไปที่ใด สิ่ง ที่ต้องระมัดระวัง ในชุมชนนั้นก็คือ ความเป็นชุมชนจะหายไป สิ่งดี ๆ ที่เคยมีก็จะถูกเปลี่ยนไป ตลาด น้ำบางน้ำผึ้งก็ต้องเฝ้าระวังความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไปพร้อม ๆ กับเศรษฐกิจและความเจริญ ที่เข้า มาภายในชุมชน สิ่งที่ต้องการบริหารส่วนตำบลต้องเฝ้าระวังทั้งในด้านการบริหารงาน ทั้งในเรื่อง ของคน และงบประมาณที่ต้องทำให้โปร่งใส เนื่องจากผลประโยชน์และรายได้ที่เข้ามาในตลาดน้ำที่ มากขึ้น หรือการระมัดระวังในเรื่องสินค้าภายในชุมชน เช่น มีการเข้ามาของสินค้าที่ไม่อนุรักษ์ ธรรมชาติ ราคาสินค้าที่แพงเกินไป สินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่สะอาด นักท่องเที่ยวถูกเอาเปรียบ หรือการถูกกลืนกลายทางวัฒนธรรมของชุมชน อันเนื่องมาจากการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

ภายในชุมชน ที่ต่างมุ่งหวังกอบโกยผลประโยชน์ให้ได้มากที่สุดโดยไม่คำนึงถึงนักท่องเที่ยวและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ตลาดน้ำหลาย ๆ แห่งที่ต้องปิดตัวเองลงก็เพราะนักท่องเที่ยวไม่เห็นถึงความเป็นธรรมชาติของชุมชน วัฒนธรรมที่เคยเป็นอยู่ สิ่งเหล่านี้ องค์การบริหารส่วนตำบล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเฝ้าระวังและหาแนวทางในการรักษาและป้องกัน ความเปลี่ยนแปลงของชุมชน อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจและความเจริญที่เข้ามาภายในชุมชน เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง มิเช่นนั้น ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งก็จะกลายเป็นเพียงตลาดนัดชุมชนประจำสัปดาห์ ไม่ใช่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งที่เต็มไปด้วยความน่าสนใจอีกต่อไป เพราะเอกลักษณ์ของความเป็นธรรมชาติ ความเป็นชุมชนหายไป สิ่งที่สำคัญไม่เพียงแต่องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งเท่านั้นที่จะเข้าใจในปัญหานี้ แต่เป็นหน้าที่ของประชาชนตำบลบางน้ำผึ้งทุกคนที่ต้องรับทราบ และหาแนวทางร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและปกป้องตลาดน้ำบางน้ำผึ้งที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชาวตำบลบางน้ำผึ้งต่อไป

สิ่งที่ต้องสนใจอีกประการหนึ่งคือความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว เนื่องจากมีเงินหมุนเวียนในชุมชนมาก ทำให้กลุ่มมิจฉาชีพเข้ามาปฏิบัติการในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งจึงควรมีมาตรการป้องกันในเรื่องนี้ด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เพื่อให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกิดประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ควรมีนโยบายดังนี้

(1) ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาพื้นที่สีเขียวในตลาดบางน้ำผึ้งให้มากขึ้น เนื่องจากด้านการวางแผนพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

(2) ควรมีนโยบายติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างเป็นระบบ โดยให้นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ทำการติดตามและประเมินผลเพื่อหลีกเลี่ยงความโน้มเอียง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ในระดับปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ควรดำเนินการดังนี้

- (1) ควรจัดการประชุมร่วมระหว่างผู้ทำการค้าขายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง กับผู้นำ อบต. บางน้ำผึ้งเพื่อวางแผนการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งการค้าที่เป็นที่รู้จักมากขึ้น
- (2) ควรส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ในตลาดน้ำบางน้ำผึ้งให้มีความหลากหลายทั้งผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นและผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการพัฒนาอาชีพของคนในท้องถิ่น
- (3) ควรกระตุ้นและสร้างลักษณะนิสัยของผู้ค้าให้มีความคิดสร้างสรรค์อยู่เรื่อย ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาตลาดน้ำให้มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา
- (4) ควรเพิ่มตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดน้ำ เนื่องจากจำนวนผู้ปฏิบัติงานด้านตลาดน้ำบางน้ำผึ้งยังมีน้อย
- (5) ควรเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยให้มีรัดกุม เช่น เพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพิ่มกล้องวงจรปิด และมีการแจ้งเตือนนักท่องเที่ยวให้ระมัดระวังทรัพย์สินที่มีค่า เป็นต้น เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว
- (6) ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้มากยิ่งขึ้น เช่น ตู้เบิกเงินอัตโนมัติ (ATM) ห้องน้ำถึงขยะ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นการบริการที่นักท่องเที่ยวส่วนมากต้องใช้ รวมไปถึงการปรับปรุงทางเท้าให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพราะเวลาที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนมากก็ต้องแออัดกันเดิน ซึ่งทางเท้าก็ยังไม่กว้างพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาองค์ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

- (1) ควรมีการศึกษา วิจัย วิเคราะห์จุดแข็ง – จุดอ่อน (SWOT Analysis) ของการท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- (2) ควรมีการศึกษา วิจัย ปัญหาและอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวชุมชนตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อนำมาปรับปรุงการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- (3) ควรมีการศึกษา วิจัย ชีตความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม และไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) ควรมีการศึกษา วิจัย ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของการท่องเที่ยวของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ว่า นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจในแต่ละเรื่องมากน้อยเพียงใด และนำความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมากำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดการท่องเที่ยวของตลาดน้ำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(5) ควรมีการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ ในเชิง ปริมาณและคุณภาพ เพื่อทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ธรรมชาติและ แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติในอนาคต เพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์ธรรมชาติ อย่างยั่งยืนต่อไป

